

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 december 2020

Zaaknummer : 734577
Afdeling : Ruimtelijk Beleid
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

De reactienota Noord-Holland Zuid op de Regionale Energiestrategie (RES).

SAMENVATTING

Deze reactienota Noord-Holland Zuid bevat alle reacties en wensen en bedenkingen op de concept RES NHZ zoals deze in april 2020 is gepubliceerd. De reacties en wensen en bedenkingen worden betrokken bij het proces om te komen de RES 1.0 NHZ. Het college neemt kennis van de reactienota RES NHZ en deze wordt betrokken bij de verdere uitwerking van de RES. Dit in overeenstemming van de afspraken gemaakt over participatie in het RES proces. De reactienota wordt ter kennisname gebracht van de commissie middelen.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

Besluitkader:

- Klimaatakkoord
- Klimaatwet waaruit meerjarig programma voor het opstellen van de RES'en voortvloeit
- Nota Duurzaam Heemstede 2020 - 2024

Juridische aspecten:

- De digitale consultatie is één van de participatie-onderdelen in het RES-proces. Hoewel er geen wettelijke verplichting bestaat om in een RES proces een participatietraject te volgen, is het wel wenselijk in het kader van het verdrag van Aarhus¹.
- De gevolgde werkwijze wensen en bedenkingen is vermeld in art. 169, vierde lid, Gemeentewet.

BESLUIT B&W

1. Kennis te nemen van de reactienota RES NHZ en deze te betrekken bij de verdere uitwerking van de RES 1.0.
2. Kennis te nemen van de wensen en bedenkingen van de raad en de reacties van inwoners van de gemeente Heemstede zoals verwoord in deze reactienota op pagina 52 en verder.
3. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie middelen (C-stuk)

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBV0001700/2005-03-29>

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 december 2020

AANLEIDING

Voor de totstandkoming van de concept-RES Noord-Holland Zuid is er door de betrokken overheden intensief samengewerkt met belanghebbenden, maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en volksvertegenwoordigers. De concept-RES Noord-Holland Zuid is het resultaat van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In de zes deelregio's hebben gemeenten, provincie, waterschappen en netbeheerder samen met inwoners, ondernemers, energiecoöperaties, maatschappelijke organisaties op het gebied van natuur, milieu en land- en tuinbouw gekeken naar waar grootschalig wind- en zonne-energie opgewekt kan worden. In de energieregio zijn 70 lokale bijeenkomsten gehouden waaraan meer dan 1.500 mensen hebben deelgenomen. De uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn vertaald in de concept-RES NHZ.

Na het publiceren van de concept-RES NHZ (april 2020) hebben betrokkenen en volksvertegenwoordigers kunnen reageren op de concept-RES: er was een digitale consultatie voor betrokkenen en via het democratisch proces heeft de volksvertegenwoordiging wensen en bedenkingen meegegeven aan hun bestuurders.

Op 18 augustus heeft het college van Heemstede ingestemd met de concept-RES en deze aangeboden aan de gemeenteraad voor het uiten van wensen en bedenkingen. De commissie middelen heeft op 9 september haar wensen en bedenkingen meegegeven.

De uitkomsten van de digitale consultatie en de wensen en bedenkingen zijn samengebracht in de reactienota 'Op weg naar RES 1.0'. Deze leiden tot:

- Tekstuele veranderingen voor de RES 1.0 ten opzichte van de concept RES, zoals het toevoegen van onderwerpen of aanvullingen en verbetering van bestaande teksten.
- Veranderingen op de kaart met zoekgebieden.
- Onderzoeksvragen, deze worden besproken aan de zogenaamde thematafels (zie meer hierover bij de planning verderop in dit besluit)

De colleges van gemeenten, Gedeputeerde Staten en de dagelijks besturen van de waterschappen nemen kennis van deze reactienota. Op basis van de reactienota is het proces verder ingezet op weg naar de RES 1.0. Volgens de bestaande planning wordt de RES 1.0 in mei/juni 2021 voor besluitvorming voorgelegd aan gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen.

MOTIVERING

Tot stand komen van deze reactienota met grote betrokkenheid

De betrokkenheid bij de RES is groot. Er zijn 122 reacties ontvangen op de concept-RES. De Natuur en Milieu Federatie heeft kaarten ingebracht waarin zij kenbaar maken waar zij mogelijkheden zien voor het opwekken van zonne- en

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 december 2020

windenergie, Staatsbosbeheer heeft de mogelijkheden en onmogelijkheden van grootschalige opwek met zon- en windenergie op hun grondgebied aangegeven en LTO (Land- en Tuinbouworganisatie Nederland) heeft een aanbod gedaan vanuit de agrariërs. Daarnaast hebben alle gemeenteraden, de Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen wensen en bedenkingen meegegeven op de concept-RES.

Deze reactienota voor Noord-Holland Zuid bestaat uit vier hoofdonderdelen. In hoofdstuk 2 is een samenvatting van de reacties en wensen en bedenkingen gegeven. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de wijzigingen die verwerkt worden in de RES 1.0. De wensen en bedenkingen en de reacties daarop zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

De reactienota is een coproductie van de deelnemende gemeenten, provincie, de waterschappen en de RES-programma-organisatie. De antwoorden op wensen en bedenkingen en reacties die gaan over specifieke zoekgebieden of lokaal beleid zijn in samenspraak tussen de gemeente(n), provincie en/of waterschap tot stand gekomen.

Vanaf pagina 52 zijn de wensen en bedenkingen van de raad van Heemstede opgenomen met een reactie hierop. Daarnaast zijn de reacties van de inwoners van Heemstede (2) via de digitale consultatie verwerkt. Deze worden betrokken bij het vervolproces om te komen tot de RES NHZ 1.0.

FINANCIËN

De gemeente Heemstede heeft voor de uitvoering van de RES waaronder het concretisering van de zoekgebieden € 10.000,- gereserveerd in het Programma Duurzaam Heemstede. Verwacht wordt dat de middelen toereikend zijn voor het opstellen van een Plan van Aanpak. In het Plan van Aanpak wordt opnieuw een financiële paragraaf opgenomen voor de uitvoering van Zon op Parkeren.

Het opstellen van de RES 1.0, inclusief de verwerking van de uitkomsten van de reactienota, vragen geen financiële bijdrage van de gemeente. Deze kosten worden gedekt uit het programmabudget, afkomstig uit een landelijke bijdrage en cofinanciering door de provincie NH. Het collegebesluit over de reactienota heeft geen financiële consequenties. Daarnaast worden de kosten van het nader onderzoeken en concretiseren van de zoekgebieden grotendeels gedekt vanuit het programmabudget.

Vooruitkijkend naar de periode vanaf de RES 1.0 zijn extra uitvoeringslasten voor gemeenten te verwachten. Denk daarbij aan bijvoorbeeld participatie trajecten, borging in omgevingsbeleid en vergunningverlening van de RES-projecten. De VNG doet een artikel 2-onderzoek² naar de 'extra uitvoeringslasten Klimaatakkoord', dit onderzoek wordt in december 2020 afgerond.

² <https://vng.nl/artikelen/onderzoek-naar-uitvoeringslasten-klimaatakkoord>

PLANNING/UITVOERING

Doorkijk naar RES NHZ 1.0

Deze reactienota is een tussenstap richting de RES 1.0. Naast de aanpassingen die in de reactienota zijn opgenomen, zullen nog meer aspecten van invloed zijn op de inhoud van de RES 1.0:

- De uitkomsten van de thematafels
- De concretisering van de zoekgebieden (nader onderzoek, participatie met belanghebbenden)
- De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander
- De doorrekening van PBL en het advies van NP RES op basis van de concept-RES (oplevering in februari 2021)

Thematafels over onderwerpen waar nadere afstemming voor nodig is

Voor onderwerpen waarover nog geen besluit kan worden genomen omdat nog niet alle kennis of informatie vergaard is, of waarvoor nog afstemming moet plaatsvinden, worden zogenaamde thematafels ingericht. In de maanden oktober 2020 tot en met januari 2021 worden de thematafels georganiseerd over de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelprincipes zonne- en windenergie
2. Energietransitie: kansen voor agrariërs
3. Ruimtelijke samenhang
4. RES in uitvoering (lokaal eigendom, stimulerend beleid)
5. Jongeren
6. Warmte uit water (warmte, TEO, TEA, TED)
7. Energie-infrastructuur
8. Innovaties (NHZ)

Tijdens deze thematafels worden onderwerpen inhoudelijk verder verkend, door verschillende betrokken partijen in het RES-proces. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0.

Concretisering zoekgebieden verantwoordelijkheid gemeenten

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het nader onderzoeken en concretiseren van zoekgebieden voor zonne-energie en/of windenergie. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Dit is maatwerk en de uitvoering en het niveau van participatie is daardoor verschillend. Ook is de prioritering van de zoekgebieden verschillend. Voor een aantal zoekgebieden kan al gestart worden met de concretisering, de uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Andere zoekgebieden vragen meer tijd om nader te onderzoeken en worden in de RES 2.0 concreter uitgewerkt. De concretisering van de zoekgebieden loopt door na de vaststelling van de RES 1.0.

De programma-organisatie van de RES NHZ biedt ondersteuning bij het nader onderzoeken en concretiseren van de zoekgebieden. Voor de zes deelregio's is een plan van aanpak opgesteld voor de concretisering van de zoekgebieden. Voor Heemstede geldt dat het gaat om de generieke zoeklocatie zon op grote daken en boven parkeerplaatsen. Er wordt op dit moment gewerkt aan een Uitvoeringsplan voor Zon op Parkeren voor Heemstede. Hierbij maken we gebruik van de applicatie 'Park The Sun' (parkthesun.com) ontwikkeld door de provincie Noord

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 december 2020

Holland voor de hele provincie. En wordt gebruik gemaakt van de kennis die er beschikbaar is in andere regio's als het gaat om Zon op Parkeren.

Zienswijze op de concept RES door Liander

Naast de ontvangen reacties, heeft Liander voor de deelregio's in Noord-Holland Zuid een aantal concrete aanbevelingen opgesteld om de systeemefficiëntie te vergroten. Het gaat onder meer om:

- Verdeel opwek zoveel mogelijk over beschikbare capaciteit van bestaande stations;
- Pas slimme oplossingen toe voor systeemefficiëntie;
- Kom tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma.

Hoe omgegaan kan worden met deze aanbevelingen, zal meegenomen worden in de nadere concretisering van de zoekgebieden.

Beoordeling door Nationaal Programma RES

Het Nationaal Programma RES (NP RES) maakt samen met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) een doorrekening van het aanbod van de regio. Ook geeft het NP RES advies voor de verdere uitwerking naar de RES 1.0. Het beoordelingskader hiervoor bestaat uit vier onderdelen:

1. Kwantiteit (het bod van de regio, als bijdrage aan de landelijke opgave van 35 TWh duurzame opwek van zonne- en windenergie)
2. Ruimtelijke inpassing van de duurzame opwek energie
3. Maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak
4. Systeem efficiëntie

De concept-RES is op 6 oktober 2020 voor doorrekening en advies aangeboden aan het NP RES en PBL. Daarbij is meegestuurd:

- de wensen en bedenkingen van volksvertegenwoordigers;
- de reacties van de deelnemers aan de bijeenkomsten.

Op deze wijze wordt recht gedaan aan een open en transparant proces. Het Nationaal Programma RES kan hiermee tot een afweging komen van het bestuurlijke en maatschappelijke draagvlak voor de concept-RES van Noord-Holland Zuid.

De analyse van het NP RES en PBL wordt in februari 2021 afgerond en kan leiden tot aanpassingen die worden verwerkt in de RES 1.0.

| Fase & Besluitvorming | Dec | Jan | Feb | Mrt | Apr | Mei | Jun |
|----------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Instemmen reactienota | | | | | | | |
| Thematafels diverse onderwerpen | | | | | | | |
| Concretisering van zoekgebieden | | | | | | | |
| Kwalitatieve toetsing PBL | | | | | | | |
| Vaststellen RES NHZ door college | | | | | | | |
| Vaststellen van de RES NHZ 1.0 | | | | | | | |

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De participatie ten behoeve van de RES is, net als ontwikkeling en uitvoering van de RES, een voortdurend proces. In de RES Noord-Holland Zuid zit participatie in het hart van het proces. Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de bestuurlijke en inhoudelijke complexiteit van de energietransitie, de beperkte beschikbare tijd om tot de RES 1.0 te komen en de fases nadat de RES 1.0 is afgerond.

Doel van de participatie is om stap voor stap te bouwen aan draagvlak voor de RES door:

1. een gemeenschappelijk vertrekpunt te creëren door alle (on)mogelijkheden en belangen in beeld te brengen;
2. bij te dragen aan een zorgvuldige besluitvorming door gemeenten, provincie en de waterschappen;
3. stimuleren van lokaal eigendom in energieprojecten.

De reactienota draagt bij aan de eerste 2 punten. Het 3^e punt is één van de kaders uit de startnotitie, hiervoor wordt onder andere een thematafel georganiseerd waarvan de uitkomsten worden opgenomen in de RES 1.0. Zie voor verdere toelichting over participatie bijlage 2 van de reactienota.

Ook het beter betrekken van jongeren is een onderwerp van een van de thematafels. De jongeren zijn uitgenodigd om hun visie te geven op de RES NHZ tijdens de jongerentafel-sessies. De 6^ejaars van college Hageveld hebben allemaal een persoonlijke uitnodiging ontvangen. Daarnaast zijn jongeren in heel Noord-Holland via de sociale media uitgenodigd voor deze jongerentafel. Uitkomsten van deze sessie, samen met relevante uitkomsten van andere thema-tafels worden betrokken bij de RES NHZ 1.0.

Publiciteit collegebesluit reactienota

- Vanuit het programma RES wordt een persbericht verstuurd, na het openbaar worden van de reactienota door het eerste collegebesluit in de regio.
- De website www.energieregionhz.nl, de nieuwsbrief van de energieregio NHZ en sociale media (LinkedIn en Twitter) zijn de centrale communicatiemiddelen van de RES. De reactienota wordt op de website worden gepubliceerd. Dit wordt via de nieuwsbrief en sociale media gedeeld. Daarnaast wordt een Q&A over de reactienota op de website gezet.
- De reactienota wordt gedeeld met de gemeenteraad.
- De reactienota wordt toegestuurd aan de stakeholders en de indieners van de reacties.

BIJLAGEN

1. Reactienota Noord-Holland Zuid (op de concept RES NHZ)